

28. 1. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných legislativních událostí 21.1.2008-27.1.2008

Kabinet schválil plán ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila (ODS) na reformu české justice v příštích třech letech. Koncepce předpokládá, že soudnictví bude v budoucnu rychlé, komfortní a transparentní. Reforma spočívá zejména v elektronizaci justice, v úpravě personální situace soudů a změně zhruba 60 zákonů a předpisů.

Poslanecká sněmovna

22.1.2008

Zákon omezující obchodní řetězce může ovlivnit ceny podle ministra Gandaloviče

Návrh zákona, který omezuje zneužívání tržní síly obchodních řetězců vůči odběratelům, může mít v konečném důsledku dopad na ceny a poškodit menší výrobce potravin. "V atmosféře zvyšování cen potravin je třeba brát nechtěné efekty při zavádění nových zákonů v potaz," uvedl ministr zemědělství Petr Gandalovič na 74. Žofínském fóru.

Místo přijímání nových zákonů je třeba lépe využívat platné normy, například obchodní zákoník, uvedl Gandalovič. Podle Potravinářské komory ČR (PK) mají ale s adekvátní aplikací současných zákonů obtíže i instituce, které by na obchodní vztahy měly dohlížet. "Ministerstvo financí a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nemají páky na to, jak se zajímat o korektní vztahy mezi dodavateli a obchodními řetězci," řekl na fóru prezident PK Miroslav Toman.

Podle ministra však může přijetí návrhu zákona zákonodárci ovlivnit v budoucnu ceny potravin a ohrozit malé výrobce. "V případě narušení stávajících vztahů mezi řetězci a výrobci je zde reálné nebezpečí, že se budou řetězce soustřeďovat na velké partnery. Fakticky dojde k další koncentraci v potravinářské výrobě se svými dopady na ceny a spotřebitele samotného," uvedl Gandalovič. "Na předjímání takových důsledků je ale brzo," řekl Toman.

Návrh zákona, na jehož podobě se podílela PK, předloží stínový ministr zemědělství ČSSD Michal Hašek Poslanecké sněmovně do konce ledna. Možná doba vstoupení zákona v platnost je nejistá a bude záviset na projednání v obou komorách parlamentu. Potravináři a zemědělci volají po zákonné úpravě chování řetězců již delší dobu, dosavadní snahy přijmout podobnou úpravu ale příliš neuspěly.

Úprava má například zabránit uplatňování rozdílných podmínek vůči jednotlivým dodavatelům, nebo vynucování jednostranně výhodných smluv nebo nepřiměřených podmínek. Opatření nově navrhovaného zákona se mají podle mluvčí PK Dany Večeřové týkat odběratelů, jejichž čistý obrat přesáhne dvě miliardy korun, a to včetně jejich dceřiných společností.

Velcí obchodníci mají být v rámci nového zákona povinni připravit vlastní etický kodex obsahující pravidla poctivého obchodního styku vůči dodavatelům. Jeho dodržování by podle představ potravinářů kontroloval Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Ten by byl zároveň oprávněn udělit sankce za zneužití významné tržní síly až do výše deseti milionů korun nebo deseti procent z obratu.

23.1.2008

Vláda podpoří vyrovnání s církvemi, je podle ní správné i výhodné

Vláda schválila návrh věcného záměru zákona o majetkovém vyrovnání státu s církvemi, který kombinuje finanční náhradu za majetek, který nelze vydat, a naturální restituce. Předpokládá také, že po přechodném dvacetiletém období by stát přestal církev financovat. Vstřícnost ČSSD k vládnímu návrhu již naznačil předseda klubu sociálnědemokratických poslanců Michal Hašek. Pokud vládní záměry posvětil parlament a prezident, pak by církevním řádům stát vrátil třetinu majetku, dvě třetiny má tvořit peněžitá náhrada ve výši 83 miliard korun, která by se církvím vyplácela po dobu 60 let. Včetně úroků, které budou činit 4,85 procenta ročně, by tak církvím stát zaplatil dohromady asi 270 miliard korun.

Premiér Mirek Topolánek (ODS) po zasedání kabinetu zdůraznil, že záměr napravit některé majetkové křivdy, které církvím a náboženským společnostem způsobil komunistický režim, je z morálního hlediska správný a z ekonomického pohledu pro stát dlouhodobě výhodný. Dohodu označil za historický průlom a jedinečnou šanci. Věřil, že ekonomickými argumenty přesvědčí některé pochybující poslance včetně svých stranických kolegů, podle nichž je dohoda mírně výhodná pro církev.

Sociální demokracie ukáže "vstřícnost", přestože se na přípravě zákona neměla možnost podílet, uvedl Hašek. Dodal ale, že bude po ministrovi zemědělství Petrovi Gandalovičovi chtít podklady použité k oceňování majetku. Připomněl dále, že již existuje smlouva s Vatikánem, kterou připravila a vyjednala v roce 2002 sociálnědemokratická vláda vedená Milošem Zemanem. Ta by podle něj měla být ratifikována ještě před majetkovým vyrovnáním s církvemi. Hašek dodal, že prezident Václav Klaus naznačil, že smlouvu podepíše.

Na majetkovém a finančním vyrovnání se koncem loňského roku dohodli zástupci vládní komise s představiteli všech 17 států financovaných církví. Výhrady dala najevo například místopředsdkyně sněmovny za ODS Miroslava Němcová, která přitom byla členkou vládní komise. Kardinál Miloslav Vlk již dříve uvedl, že vyrovnání bylo možné jen kvůli ústupkům hlavně katolické církve a je výhodnější pro stát. Shodují se s ním i členové vlády.

Návrh předpokládá, že po dobu dvaceti let bude dobíhat současný model financování církví, ale tak, že se vyplácená částka bude každoročně o pět procent snižovat, až zanikne. Toto přechodné období má umožnit církvím přizpůsobit se nové ekonomické situaci.

Církvím má připadnout zpět pouze majetek v držení státu a státních organizací, nikoliv obcí, krajů nebo soukromých osob. Část majetku, který zůstane státu, bude podle ministra kultury převedena na obce, část privatizována a část si stát ponechá. Stát bude i nadále přispívat na církevní památky. Církev se mezi sebou dohodly, že 83 procent finanční náhrady připadne římskokatolické církvi, zbytek ostatním církvím a náboženským společnostem.

Opozice v minulých dnech tvrdila, že lidovci majetkové vyrovnání státu s církvemi vyměnili za podporu Klausovi, který bude v nadcházející volbě obhajovat prezidentské křeslo. To ale lidovci odmítají a tvrdí, že jde jen o shodu okolností.

Vláda podpořila reformu justice ministra Pospíšila

Kabinet schválil plán ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila (ODS) na reformu české justice v příštích třech letech. Koncepce předpokládá, že soudnictví bude v budoucnu rychlé, komfortní a transparentní. Reforma spočívá zejména v elektronizaci justice, v úpravě personální situace soudů a změně zhruba 60 zákonů a předpisů.

Pospíšil při loňském představování svých plánů zdůraznil, že ke změně justice není potřeba ani větší počet soudců, ani více peněz ze státního rozpočtu.

Stínová ministryně spravedlnosti za ČSSD Marie Benešová koncepci justiční reformy neodmítla. Jménem největší opoziční strany uvedla, že ČSSD se nebrání diskusi na toto téma a počká si na podrobnější podobu vládních plánů. Obává se však mimo jiné toho, aby při změně 60 zákonů byla zachována kvalita nové legislativy. "Aby nešlo o jakousi další legislativní smršť, která byla předtím vytýkána nám (ČSSD)," řekla novinářům.

K efektivnějšímu fungování soudů má podle Pospíšila přispět například chystaný personální audit,

který se má zaměřit především na administrativní pracovníky. Ministerstvo chce snížit některé kategorie zaměstnanců a naopak navýšit počet vyšších soudních úředníků.

Proces elektronizace české justice má usnadnit přístup občanů k soudům a urychlit soudní řízení. První fáze projektu, jako je například E-podatelná, začaly fungovat již minulý rok, od ledna 2008 funguje insolvenční rejstřík. Završením projektu bude kompletní elektronický soudní spis, který by měl začít fungovat v druhé polovině volebního období, tedy od letošního léta do roku 2010.

Další změnou má být složení kárných senátů, které rozhodují o kárných proviněních soudců. Podle návrhu reformy v nich mají v budoucnu zasednout vedle soudců i zástupci dalších právních profesí, například advokáti nebo notáři. Tímto vnesením "laického prvku" se má zajistit objektivita a nestrannost kárných řízení. Benešová ale upozornila na to, že zatímco v kárných senátech pro soudce má být laický prvek, kárné senáty pro advokáty a notáře mají být složeny jen z příslušníků dané profese. Souhlasí proto s výhradami Soudcovské unie.

Kárné senáty by podle návrhu reformy v budoucnu mohly na návrh ministra spravedlnosti odvolávat soudní funkcionáře, tedy předsedy a místopředsedy soudů, kteří jsou dnes prakticky neodvolatelní. Dalším pilířem reformy je úprava norem. Největších změn se mají občané dočkat od připravované velké novely občanského soudního řádu, která obsahuje 150 novinek. Měnit se má i trestní, občanský a obchodní zákoník.

Změny mají přinést rovněž novely profesních norem. Například zákon o soudech a soudcích má stanovovat pevné termíny, do kdy musí odvolací soud začít projednávat případ, který se k němu dostal od nižšího soudu.

24.1.2008

Legislativní rada vrátila ministerstvu pro místní rozvoj návrh zákona o vlastnictví bytů

Legislativní rada vlády (LRV) vrátila ministerstvu pro místní rozvoj návrh zákona o vlastnictví bytů. Části zákona byly podle některých názorů na hranici ústavnosti, mezi nejasné body patřila například spoluodpovědnost vlastníků za celý dům. Na tiskové konferenci po skončení jednání LRV to oznámil její předseda a ministr Cyril Svoboda.

"Návrh, tak jak byl připraven, trpí vnitřními nedostatky, které vedou k tomu, že někteří mají pocit, že je na hraně, nebo za hranou ústavnosti. Protože byla snaha vyjít vstříc mnoha subjektům, doporučení LRV je, aby se ministerstvo pro místní rozvoj soustředilo na pohled ryze právní," uvedl Svoboda k důvodům vrácení návrhu.

Norma měla přinést liberálnější přístup do rozhodování o správě společných částí domu, což je v návrhu vyjádřeno změnami nezbytného hlasovacího kvóra, možností korespondenčního hlasování, nepovinnou úpravou kompetencí orgánů společenství i rozšířením možností funkcí v orgánech společenství.

Zásadní změna měla nastat při vzniku společenství vlastníků bytů. To sice nadále mělo vznikat v zákonem uvedených případech povinně, ale už ne automaticky. Vznik společenství měl být vázán na zápis do rejstříku společenství.

Nový zákon měl dále například odstranit nejasnosti v tom, co patří do společných prostor. Nově by se do výpočtu pro údržbu a opravy započítávaly vlastníkově i lodžie a balkony, které používá jen vlastník samotný.

Změny měly nastat dále ve správě společenství vlastníků. Pro hlasování již nemá být nutná přímá účast na členské schůzi, ale svůj hlas by mohli majitelé zaslat například poštou. Jako novinku plánovalo MMR i způsob rozhodování. K přijetí rozhodnutí by nebyla zásadně nutná nadpoloviční většina hlasů všech vlastníků jednotek; souhlas všech majitelů by se vyžadoval pouze ve vysloveně uvedených záležitostech, například když by měla nastat změna spoluvlastnických podílů na společných částech domu.

Návrh zákona o vlastnictví bytů rozesílal k připomínkám bývalý ministr Jiří Čunek v půlce září, k projednání do sněmovny se ale norma nedostala. Po zamítnutí návrhu ze strany LRV má ministerstvo předložit návrh zcela nový.

Senát

23.1.2008

Malí akcionáři dostávají za své akcie méně, než by měli podle senátorů

Menšinoví akcionáři přišli za dva roky o své podíly ve 280 firmách, dalších 400 společností může k výkupu menšinových podílů přistoupit. Za své akcie dosud dostali malí akcionáři celkem 13,5 miliardy korun, v řadě případů mnohonásobně méně, než kolik by vzhledem k hodnotě akcií měli mít. Novinářům to řekli předsedkyně senátorského Klubu otevřené demokracie Soňa Paukrťová a předseda klubu SNK Josef Novotný.

Za současný stav podle nich může nečinnost Ústavního soudu, který za více než dva roky nerozhodl o senátorské stížnosti požadující zrušení pasáží o vytěsňování menšinových akcionářů v obchodním zákoníku.

"Předmětná právní úprava je v rozporu s právem na pokojné užívání majetku, s právem na spravedlivý proces i s právem evropských společenství a právem mezinárodním," uvedla Paukrťová. Novelou byla podle senátorky nesprávně převzata jen část evropské směrnice o nabídkách převzetí, nikoli pasáže ve prospěch malých akcionářů; neupravuje třeba právo na povinný výkup (sell-out). Evropská komise již v této souvislosti zahájila s ČR řízení. Na komisi se kvůli tomu obrátili i minoritní akcionáři z občanského sdružení OSMA.

Vláda již sněmovně předložila návrh nového zákona o nabídkách převzetí, který ale neřeší otázku vytěsňování menšinových akcionářů, tedy takzvaný squeeze-out. V této věci se čeká na rozhodnutí Ústavního soudu, oznámil novinářům předminulý týden poslanec ODS Daniel Rován, který má předlohu na starosti.

Novela obchodního zákoníku umožňuje akcionářům s podílem nad 90 procent donutit ostatní menšinové majitele prodat cenné papíry za cenu stanovenou znalcem na objednávku toho, kdo chce ovládnout 100 procent akcií. "Způsob stanovení výkupní ceny je velice problematický a neobvyklý oproti zvyklostem v západní Evropě," uvedl již dříve analytik Raiffeisenbank Aleš Michl. Analytici nicméně připomínají, že drobní akcionáři by bez vytěsnění jen velmi obtížně mohli své podíly zpeněžit.

Malí akcionáři se podle senátorů dostali novelou do nevýhodného postavení a jejich majetek je v podstatě vyvlastňován. Podle Listiny základních práv a svobod je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné jen ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.

"Vyvlastněním malých akcionářů byl dosud zcizen majetek za více než 30 miliard korun," řekl Novotný. Jako příklad uvedl případ Bystřice nad Pernštejnem na Žďársku a okolních obcí, které podle něj energetická firma E.ON vytlačila ze společnosti JME a za jejich akcie jim zaplatila jen čtvrtinu skutečné ceny. Obce se kvůli tomu obrátily na soud.

24.1.2008

Volit prezidenta se chystají všichni zákonodárci, většina poprvé

Účast zákonodárců při nadcházející volbě prezidenta republiky by mohla být znovu stoprocentní. Do Španělského sálu Pražského hradu má 8. února namířeno všech 200 poslanců a 81 senátorů, alespoň podle dosavadních vyjádření zástupců všech parlamentních seskupení. Před pěti lety chyběl na Hradě pouze při závěrečné třetí volbě prezidenta sociální demokrat Robert Kopecký, a to kvůli nemoci.

Pro většinu zákonodárců - konkrétně pro 149 - bude volba hlavy státu premiérou. Zbývajících 132 bylo minimálně účastníky vybírání nástupce Václava Havla před pěti lety, které trvalo půldruhého měsíce a stalo se tak zatím nejdelší českou prezidentskou volbou.

V roce 2003 se prezidentské volby zúčastnilo 96 ze 200 současných poslanců. Mezi nynějšími poslanci je tedy v tomto ohledu 104 nováčků, protože v té době nebyli členy dolní komory. Mezi ty poslance, kteří si hlasování na Hradě zopakují, patří například sociální demokrat Zdeněk Škromach,

šéf KSČM Vojtěch Filip, lidovec Jan Kasal, občanští demokraté Miroslava Němcová a Ivan Langer, ale například i komunistka Kateřina Konečná. Novou zkušeností bude volba hlavy státu například pro předsedu ČSSD Jiřího Paroubka a místopředsedu poslaneckého klubu této strany Davida Ratha, kteří před pěti lety poslanci nebyli.

Z 81 senátorů si vybírání hlavy státu po pěti letech zopakuje 36 členů horní komory. Patří k nim desítka senátorů, kteří působí v Senátu od jeho vzniku, například jeho předseda Přemysl Sobotka (ODS), místopředsedové Petr Pithart (KDU-ČSL) a Jiří Liška (ODS) nebo odborářský předák Milan Štěch (ČSSD). Volbu si zopakují také další, jako místopředseda Senátu Jan Rakušan (ČSSD), ministři Tomáš Julínek (ODS) a Václav Jehlička (za KDU-ČSL) nebo předsedové všech senátorských klubů vyjma ODS.

Naopak premiérové bude hlasování o budoucím prezidentovi například pro senátora Bedřicha Moldana (ODS), ministra zahraničí Karla Schwarzenberga (za US-DEU), místopředsedu horní komory Jiřího Šnebergera (ODS) a senátory Jaromíra Štětinu (za Stranu zelených) a Tomáše Töpfera (za ODS).

Zdroj:ČTK

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)